

PANKKIBAROMETRI III/2021

10.9.2021

Sisällysluettelo

1 Kotitalouksien luotonkysyntä jatkuu vahvana	4
2 Yritysten luotonkysyntä elpymässä vihdoinkin koronasta	7

Pankkibarometri

Finanssiala ry (FA) kysyy neljännesvuosittain Pankkibarometrin avulla pankinjohtajien käsityksiä ja odotuksia luotonkysynnän ja eri sijoitusmuotojen kehityksestä. Barometri toteutetaan nettikyselyinä.

Vastaajina on muun muassa pankin- ja konttorinjohtajia, konttorien esimiehiä ja luottopäälliköitä. Barometrikysely lähetetään seuraaville pankeille: Nordea, OP Ryhmä, Danske Bank, Aktia Pankki, Handelsbanken, Säästöpankkiryhmä, POP Pankki -ryhmä, Ålandsbanken, Oma Säästöpankki, Hypo, SEB ja S-Pankki. Vastaajien lukumäärät vastaavat pääpiirteissään pankkien markkinaosuuksia Suomessa.

Pankkibarometriin III/2021 saatiin yhteensä 58 kpl vastauksia, joista 29 kpl oli yritysasiakkaista vastaavilta pankinjohtajilta ja 29 kpl henkilöasiakkaista vastaavilta pankinjohtajilta.

Raportissa tulokset esitetään saldolukuina tai prosenttiosuuksina kaikista vastaajista. Saldoluvut lasketaan vähentämällä positiivista kehitystä ennakoivien vastausten prosenttiosuudesta negatiivista kehitystä ennakoivien vastausten prosenttiosuus. Luotonkysynnän kehitystä kuluvalle ja seuraavalle vuosineljänneksellä koskevissa kysymyksissä vertailukohtana on vuotta aiempi vuosineljännes.

Barometrikysely III/2021 tehtiin elo-syyskuun vaihteessa.

Lisätietoja: Asiantuntija Mariia Somerla, puh. 020 793 4292 ja analyytikko Kimmo Koivisto, puh. 020 793 4257.

Tiivistelmä

Finanssiala ry:n tuoreen Pankkibarometrin mukaan kotitalouksille on kesän 2021 aikana myönnetty selvästi enemmän luottoja kuin vuosi sitten. Koronapandemia jatkuu edelleen, mutta sen voimakkain isku oli jo takanapäin vertailuajankohtana. Korkea saldoluku kertoo mm. siitä, että etätöön yleistyminen on muuttanut kotitalouksien asumistarpeita ja vilkastuttanut asuntokauppaa.

Odotukset kotitalouksien lainanottohalukkuudesta loppuvuoden aikana ovat heikentyneet, mutta ne ovat edelleen varsin korkealla tasolla. Tarve lainojen joustomahdollisuuksien käytölle nähdään erittäin vähäiseksi. Lainoja arvioidaan otettavan etenkin oman asunnon hankintaa ja remontointia varten. Myös elinkeinon harjoittamiseen uskalletaan ottaa nyt lainaa.

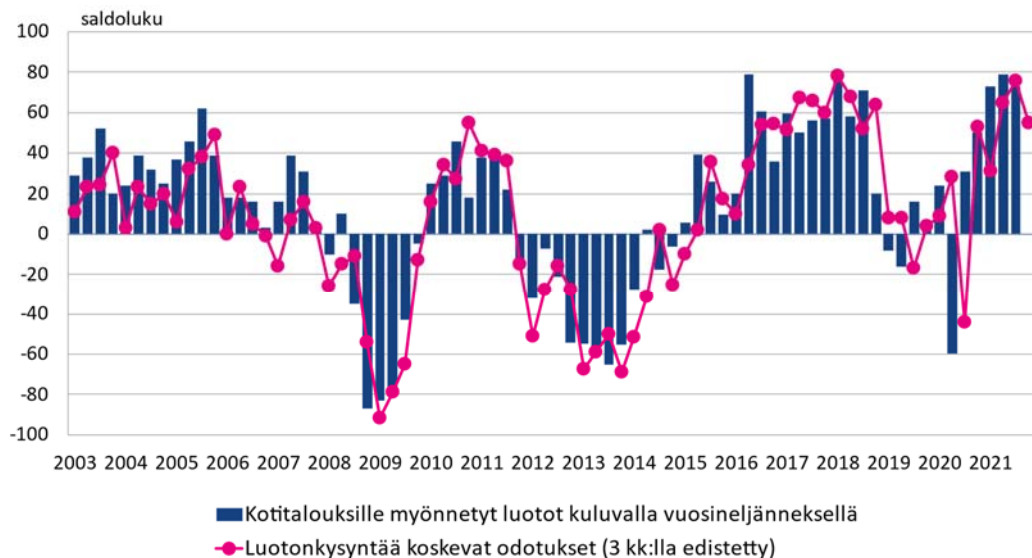
Yritystenkin luototuksessa on näkyvissä kasvua. Kesän 2021 aikana luottoja on myönnetty selvästi enemmän kuin viime vuonna samaan aikaan. Loppuvuoden luotonkysynnän odotuksia kuvaavat arviot ovat nekin vahvassa kasvussa: saldoluku on edelleen yli 50 pistettä. Koronan hellittämiseen uskotaan nyt oikeasti. Lainojen odotetaan menevän edelleen aiempaa enemmän käyttöpääoman vahvistamiseen ja rahoituksen uudelleenjärjestelyihin. Mutta nyt investointeihin otettavien lainojen saldoluku on noussut jo yli 50 pisteen, ohi muiden käyttötarkoitusten saldolukujen.

Kotitalouksien riskinottohalukkuuden sijoittamisessa odotetaan pysyvän suurena. Vaikka osakkeiden ja osakerahastojen suosion saldoluku laski lievästi, ollaan edelleen hyvin korkealla tasolla 86 pisteessä. Myös asunto- ja kiinteistösijoitukset sekä säästövakuutukset nähdään selvästi aiempaa houkuttelevimpina.

1 Kotitalouksien luotonkysyntä jatkuu vahvana

Pankkibarometrin vastaajat arvioivat, että kotitalouksille on myönnetty vuoden 2021 kolmannella vuosineljänneksellä selvästi enemmän luottoja kuin viime vuoden vastaavana ajankohtana (kuvio 1.). Myönnettyjä luottoja kuvaava saldoluku tosin laski 73 pisteeseen edellisen kyselyn 79 pisteestä, mutta taso on edelleen todella korkea. Vuoden 2020 kesällä korona näytti jo hellittävän otettaan ja siksi korkea saldoluku tänä vuonna onkin huomattava asia. Pitkän aikavälin keskiarvo¹ (+18) ylitettiin selvästi. Luotonkysynnän kasvu näyttää kuitenkin olevan hiljalleen rauhoittumassa. Odotukset kotitalouksien luotonkysynnästä vuoden viimeisellä neljänneksellä ovat alentuneet jonkin verran. Luotonkysynnän odotuksia kuvaava saldoluku laski 55 pisteeseen. Odotukset ovatkin olleet niin korkealla tasolla, että ylöspäin ei juuri enää ollut tilaa nousta.

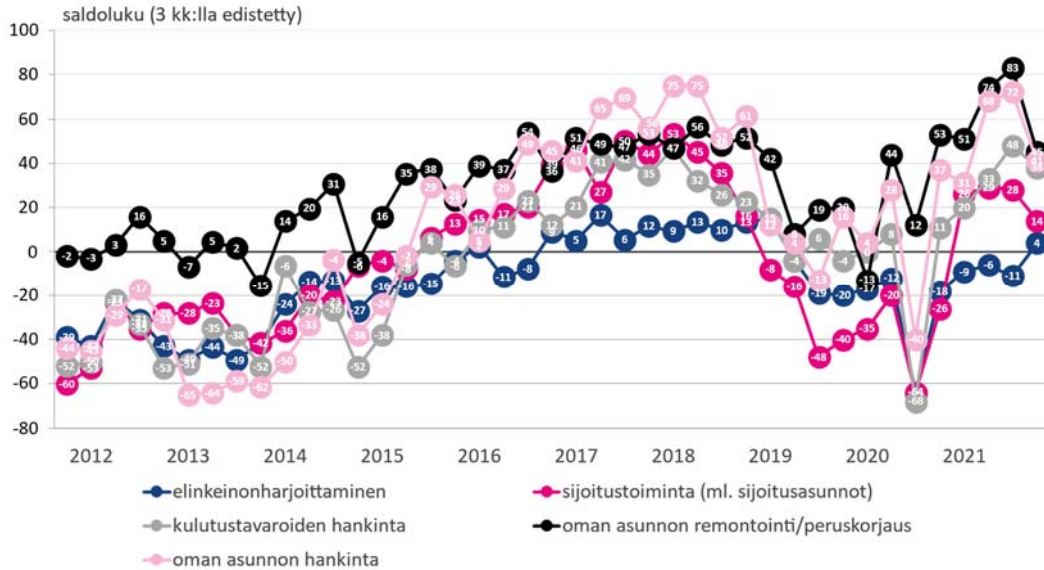
Kuvio 1. Kotitalouksien luotonkysyntä kuluvalle ja seuraavalla vuosineljänneksellä

Luottoja odotetaan kysyttävän loppuvuonna 2021 aiempaa enemmän erityisesti oman asunnon remontointia varten (kuvio 2.). Sen saldoluku pysyi korkealla, vaikka laskikin huomattavasti 45 pisteeseen. Myös oman asunnon hankinnan saldoluku laski tuntuvasti mutta pysyi edelleen tukevasti plussalla, 41 pisteessä. Koronan mukanaan tuoma kotoilu ja pesänrakennus siis jatkuu yhä. Lisäksi kulutustavaroiden hankintaan ja sijoitustoiminnan rahoittamiseen otetuilla luotoilla on arvioitu olevan aiempaa enemmän kysyntää lähikuukausien aikana. Myös elinkeinon harjoittamiseen liittyvien lainojen kysyntä näyttää olevan lievästi kasvussa.

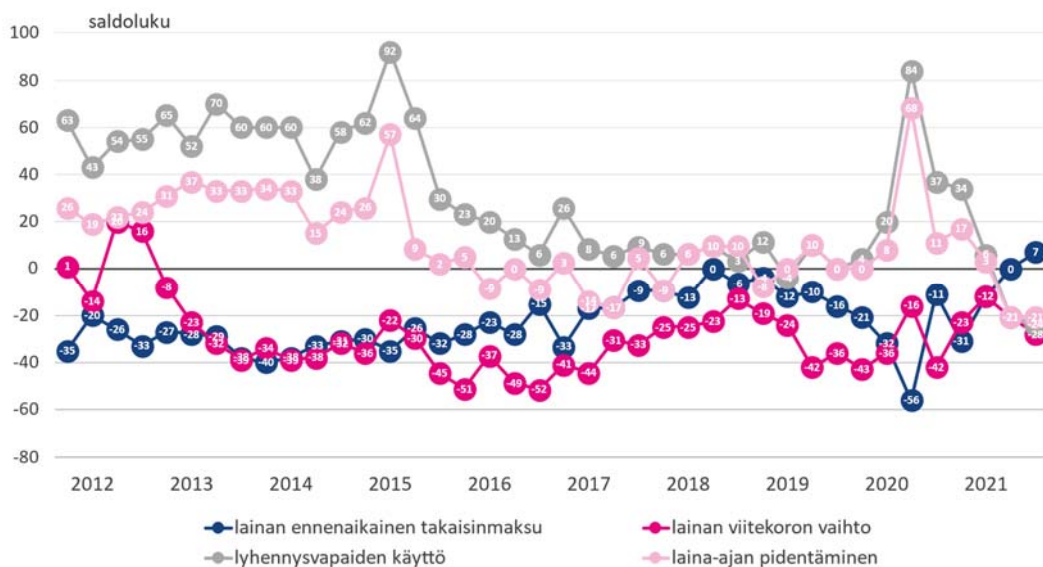
¹ Vuosien 1997–2021 keskiarvo.

Kuvio 2. Odotukset kotitalouksien luotonottohalukkuudesta luoton käyttötarkoituksittain seuraavalla vuosineljänneksellä

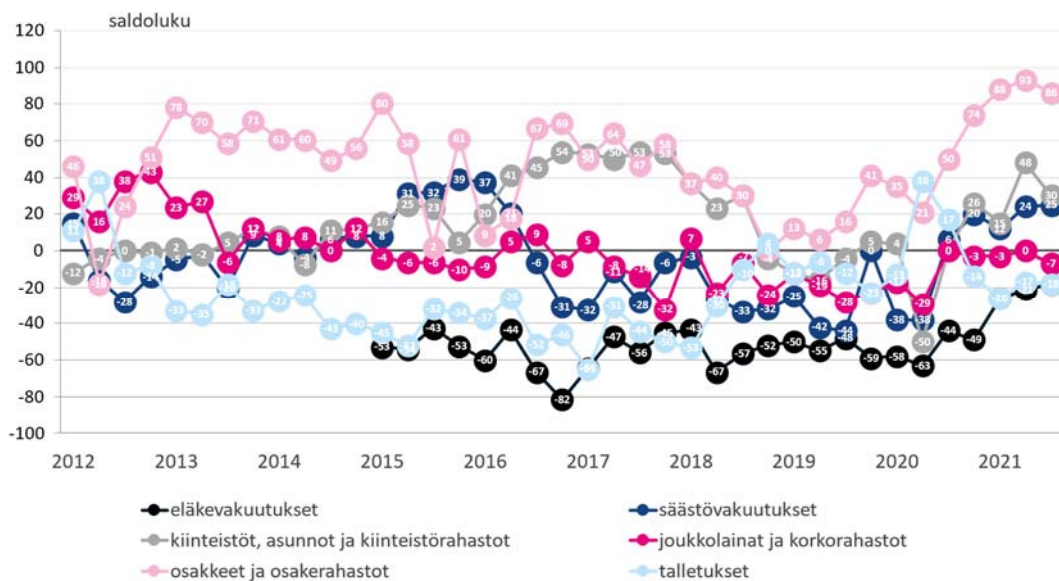
Lainanhoidon joustomahdollisuuksista lyhennysvapaiden käytön, laina-ajan pidentämisen ja lainan viitekoron vaihdon saldoluvut ovat kaikki selvästi negatiivisia. Lainojen kysynnän ollessa vahvaa onkin luontevaa, että joustomahdollisuuksien käyttö vähenee. Sen sijaan lainan ennenaikaisen takaisinmaksun saldoluvun nousua positiiviseksi, 7 pisteeseen, voi pitää poikkeuksellisena (kuvio 3.).

Kuvio 3. Joustomahdollisuuksien käyttö kotitalouksien lainanhoidossa tällä hetkellä

Eri sijoitusvaihtoehdoista osakkeiden ja osakerahastojen suosio on pysynyt erittäin korkealla tasolla kotitalouksien keskuudessa, saldoluku oli 86 pistettä (kuvio 4.). Edelleenkin yksikään vastaaja ei arvioinut niiden suosion vähenevän. Asunto- ja kiinteistösijoitukset nähdään selvästi aiempaa houkuttelevimpina, niiden saldoluku oli 30 pistettä. Säästövakuutusten saldoluku nousi hieman, 25 pisteeseen. Muiden sijoituskohteiden suosio näyttää alenevan edelleen. Aktiivinen, tuottohakuinen sijoittaminen koetaan vahvana vaihtoehtona rahojen turvallisen pankkitilillä säilyttämisen sijaan.

Kuvio 4. Eri sijoituskohteiden suosio kotitalouksien keskuudessa tällä hetkellä

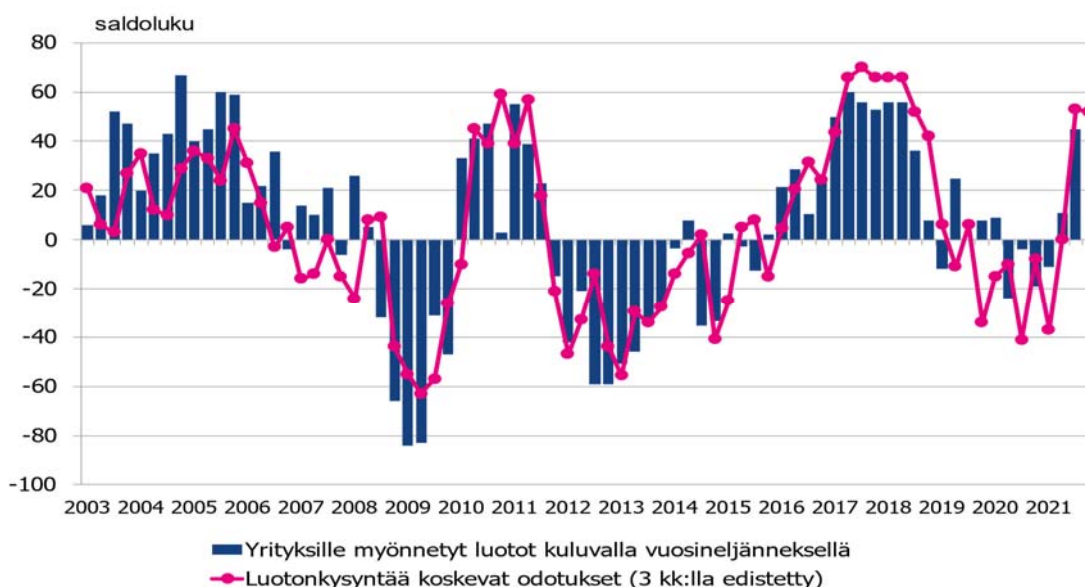

2 Yritysten luotonkysyntä elpymässä vihdoin koronasta

Pankkibarometrin vastaajat arvioivat, että yrityksille on myönnetty kuluvan vuoden kolmannen neljänneksen aikana luottoja viime vuoden vastaavaa aikaa enemmän. Saldoluku nousi 45 pisteeseen (kuvio 5.) eli ylitti pitkän ajan keskiarvonsa (13)². Vihdoin siis alkaa näyttää siltä, että korona-aika on takana myös yritysmaailmassa.

Yritysten luotonkysynnän odotetaan kasvavan edelleen loppuvuoden 2021 aikana. Yli 60 prosenttia vastaajista odottaa kysynnän vilkastuvan. Koronan hellittäminen ja tuleva yhteiskunnan uudelleen avautuminen näkyvät siis luottojen kysynnän kasvuodotuksissa yritysten kohdalla.

Kuvio 5. Yritysten luotonkysyntä kuluvalla ja seuraavalla vuosineljänneksellä

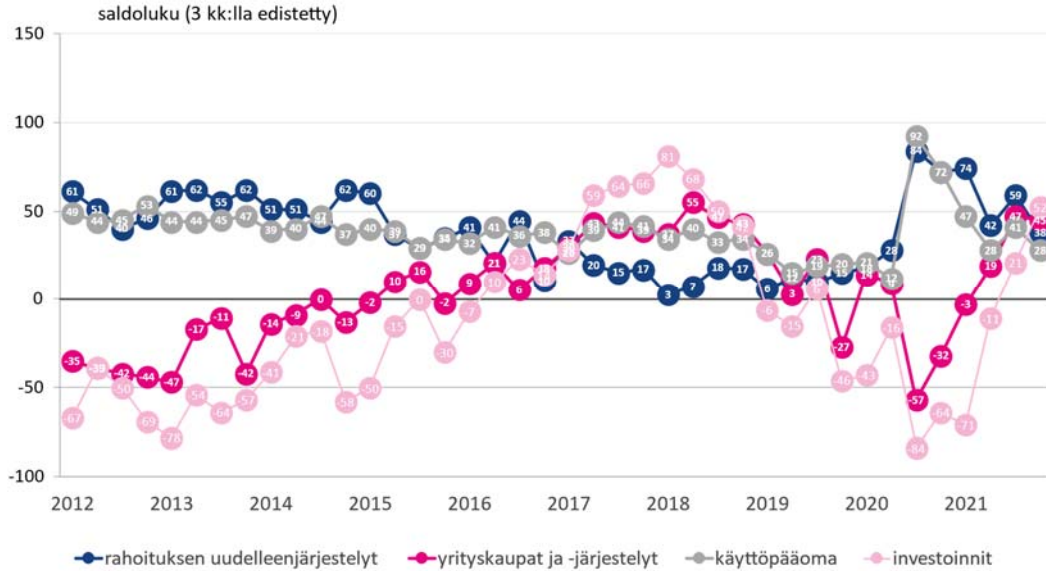

Koronan aiheuttamat vaikeudet näkyvät yrityslainoituksessa yhä. Käyttöpääomaan ja rahoituksen uudelleenjärjestelyihin tarvittavien lainojen ottohalukkuuden arvioidaan edelleen vilkastuvan syksyn 2021 aikana. Samoin yrityskauppoihin ja -järjestelyihin käytettävien lainojen kysyntäodotukset ovat kasvussa (kuvio 6.). Ilahduttavin muutos on, että investointeihin käytettävän lainarahan ottohalukkuus on noussut käyttötarkoituksista korkeimmalle. Sen saldoluku nousi 52 pisteeseen: selvästi yli puolet kyselyn vastaajista arvioi investointeihin käytettävien luottojen kysynnän vilkastuvan loppuvuoden aikana.

² Vuosien 1997–2021 keskiarvo.

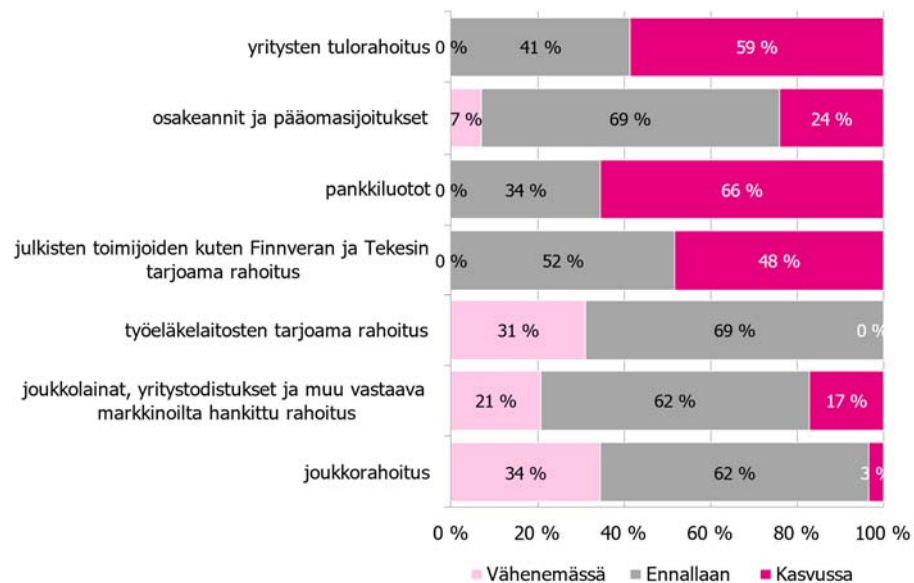

Kuvio 6. Odotukset yritysten luotonottohalukkuudesta käyttötarkoituksittain seuraavalla vuosineljänneksellä

Pankkibarometrin vastaajien mukaan yritysten rahoituksessa on selkeä muutos. Julkisen rahan käyttö on vielä vahvaa, mutta pankkiluottojen saldoluku on jo ajanut siitä ohi. Tulorahoituskin on vahvassa kasvussa. Markkinoilta hankittava velkarahoitus sen sijaan on lievästi vähenemässä (kuvio 7.). Työeläkelaitosten rahoitus on selvästi vähenevää, samoin joukkorahoitus.

Kuvio 7. Eri rahoitusmuotojen käytön kehitys tällä hetkellä yritysten keskuudessa

Finanssiala ry
Itämerenkatu 11-13
00180 Helsinki
www.finanssiala.fi

 FINANSSIALA

